

Lublin, 14 listopada 2023 r.

RIO.II.600.35.2023

Pan Bartosz Popek
Wójt Gminy Grabowiec
ul. Rynek 3
22 – 425 Grabowiec

Szanowny Panie Wójcie

W dniach od 20 lipca do 20 września 2023 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Grabowiec. Protokół kontroli podpisano 6 października 2023 r.

W zakresie niektórych nieprawidłowości o incydentalnym charakterze oraz wyeliminowanych w trakcie kontroli, co do których udzielono stosownego instruktażu - nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie ustaleń ogólnoorganizacyjnych:

1.1. Niepowołanie zastępcy wójta gminy – str. 2 protokołu.

Podjąć działania mające na celu powołanie zastępcy wójta, w związku z przepisami art. 26a ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.).

2. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości:

2.1. Nieustalenie – w dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości – stawek umorzeniowych dla prawa użytkowania wieczystego gruntów oraz wartości niematerialnych i prawnych – str. 8-9 protokołu.

Uzupełnić dokumentację opisującą przyjęte zasady rachunkowości, o określenie stawek umorzeniowych dla prawa użytkowania wieczystego gruntów oraz wartości niematerialnych i prawnych, stosownie do przepisów art. 10 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120 z późn. zm.) w związku z przepisami § 7 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342), powoływanego w dalszej części tego wystąpienia jako „rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.”.

2.2. Przypadki ewidencjonowania operacji gospodarczych z naruszeniem systematyki zapisów – str. 9 -10, 12 protokołu.

Zapisów o zdarzeniach dokonywać w ujęciu systematycznym, w związku z przepisami art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w szczególności:

- operacje przelewu środków między wyodrębnionymi rachunkami bankowymi budżetu ujmować w korespondencji z kontem 140 „Środki pieniężne w drodze”,
 - wniesione wadła przechowywać na wyodrębnionym rachunku bankowym, wskazując ten rachunek uczestnikom postępowań o udzielenie zamówień publicznych i ujmując operacje w księgach rachunkowych Urzędu Gminy na koncie 139 „Inne rachunki bankowe”,
 - operacje naliczenia i spłaty odsetek od pożyczek ujmować w księgach rachunkowych budżetu gminy w korespondencji z kontem 260 „Zobowiązania finansowe”,
- zgodnie z zasadami funkcjonowania tych kont określonymi w Załącznikach Nr 2 i Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

2.3. Nieprowadzenie ewidencji analitycznej do konta: 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” - według dłużników - w zakresie należności z tytułu współudziału mieszkańców w kosztach inwestycji – str. 11 protokołu.

Prowadzić ewidencję szczegółową do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” według dłużników, zgodnie z zasadami jego funkcjonowania określonymi w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

2.4. Przypadki niebieżącego ujmowanie operacji rozchodu środków trwałych – str. 15-16 protokołu.

Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, stosownie do przepisów art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

2.5. Dokonywanie zapisów – na szczegółowych kontach odbiorców wody – bez wskazania rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego – str. 20 protokołu.

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać z określeniem rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu oraz jego datę, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji, stosownie do przepisów art. 23 ust. 2 pkt 2 ustawy o rachunkowości.

- 2.6. *Wykazanie – w jednostkowym sprawozdaniu Rb-28S za 2022 r. – danych niezgodnie z ewidencją księgową (w zakresie zobowiązań w dz. 400, rozdz.40001, § 4110 zawyżonych o 4.204,74 zł i w rozdz. 40095 § 4040 zaniżonych o tę kwotę) – str. 23-24 protokołu.*

W jednostkowym sprawozdaniu Rb-28S „Sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” wykazywać dane zgodnie z ewidencją księgową, stosownie do przepisów § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 144 z późn.zm.).

- 2.7. *Wykazanie – w sprawozdaniu Rb-PDP za 2022 r. – zaniżonych skutków obniżenia górnych stawek w podatku od środków transportowych (o 5.312,04 zł) oraz zawyżonych skutków udzielonych ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości (o 58,69 zł) – str. 31, 32 protokołu.*

W sprawozdaniu Rb-PDP „Sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” wykazywać kwoty stanowiące rzeczywiste skutki obniżenia górnych stawek i skutki udzielonych przez gminę ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych), zgodnie z przepisami § 3 ust. 1 pkt 8 i 9 w związku z § 7 ust. 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik nr 37 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej, przy czym przy obliczaniu skutków obniżenia górnych stawek podatków przyjmować prawidłowe wysokości górnych granic stawek kwotowych, ogłaszanych – w drodze obwieszczenia na każdy rok podatkowy przez Ministra Finansów, mając na uwadze przepisy art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 70 z późn. zm.).

Uwzględniając stwierdzone nieprawidłowości, w oparciu o dokumenty dotyczące przedmiotów opodatkowania i udzielonych ulg, przeanalizować wykazane w sprawozdaniu dane oraz sporządzić skorygowane sprawozdania Rb-PDP i Rb-27S – w zakresie danych objętych sprawozdaniem Rb-PDP – za 2022 r. oraz przekazać je do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie Zespół Zamiejscowy w Zamościu w terminie 5 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, w związku z przepisami § 22 ust. 6 i 9 cytowanej „Instrukcji...”; ze wskazaniem, że korekty zostały dokonane w wyniku kontroli przeprowadzonej przez RIO.

3. W zakresie budżetu gminy:

3.1. W zakresie dochodów budżetowych:

- 3.1.1. *Przypadki nieopodatkowania gruntów podatkiem rolnym – str. 38, 39 protokołu.*

W celu zapewnienia powszechności opodatkowania podatkiem rolnym, dokonywać okresowej weryfikacji danych zawartych w ewidencji podatkowej z ewidencją gruntów i budynków, w związku z przepisami art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2023 r. poz. 1752 z późn. zm.).

Grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza, opodatkowywać podatkiem rolnym, zgodnie z przepisami art. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333).

Opodatkować podatników wskazanych w protokole kontroli, z uwzględnieniem okresu przedawnienia prawa do wymiaru zobowiązań podatkowych i okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, wskazanego w przepisach art. 68 i art. 70 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2023 r. poz. 2383).

3.1.2. Opodatkowanie gruntów - podatkiem rolnym - niezgodnie z ewidencją gruntów i budynków – str. 39 protokołu.

Przy opodatkowywaniu gruntów uwzględniać przepisy art. 21 ust. 1 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne, zgodnie z którymi podstawę wymiaru podatków stanowią dane zawarte w ewidencji gruntów i budynków.

Opodatkować prawidłowo podatników, wskazanych w protokole kontroli, z uwzględnieniem okresu przedawnienia prawa do wymiaru zobowiązania podatkowego i okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, wskazanego w przepisach art. 68 i art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej.

3.1.3. Nieprawidłowe opodatkowanie - podatkiem od nieruchomości i rolnym - gruntów stanowiących współwłasności – str. 39, 40 protokołu.

Przy opodatkowaniu gruntów stanowiących współwłasność, uwzględniać zasadę, że grunty te stanowią odrębny przedmiot opodatkowania, a obowiązek podatkowy ciąży solidarnie na wszystkich współwłaścicielach, stosownie do przepisów art. 3 ust. 5 ustawy o podatku rolnym i art. 3 ust. 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Zasada solidarności polega na tym, że obowiązek podatkowy dotyczy w całości każdego ze współwłaścicieli i nie podlega podziałowi w stosunku do wielkości ich udziałów we współwłasności, przy czym do odpowiedzialności solidarnej za zobowiązania podatkowe stosuje się przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2023 r. poz. 1610 z późn. zm.), w związku z art. 91 Ordynacji podatkowej.

Grunty, stanowiące odrębną własność małżonków oraz grunty, będące w posiadaniu jednego z małżonków opodatkowywać w drodze odrębnych decyzji wymiarowych, w związku z przepisami art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku rolnym oraz art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Przy opodatkowaniu użytkowników rolnych stanowiących współwłasność ze Skarbem Państwa uwzględniać przepisy art. 3 ust. 7 ustawy o podatku rolnym, zgodnie z którymi odpowiedzialności

solidarnej za zobowiązania podatkowe nie stosuje się, jeżeli jeden lub kilku współwłaścicieli (posiadaczy) jest zwolnionych od podatku rolnego albo nie podlega temu podatkowi, a obowiązek podatkowy ciąży solidarnie na współwłaścicielach (posiadaczach), którzy podlegają podatkowi rolnemu oraz nie są zwolnieni od tego podatku, w zakresie odpowiadającym ich łącznemu udziałowi w prawie własności lub posiadaniu.

Opodatkować prawidłowo podatników, wskazanych w protokole kontroli, z uwzględnieniem okresu przedawnienia prawa do wymiaru zobowiązania podatkowego i okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, wskazanego w przepisach art. 68 i art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej.

3.1.4. Niesprawdzanie deklaracji i informacji podatkowych, o czym świadczy:

- *opodatkowanie – podatkiem rolnym i od nieruchomości – tych samych gruntów,*
- *wykazanie - w deklaracji na podatek od nieruchomości - użytków rolnych jako zwolnionych ustawowo z tego podatku,*
- *nieopodatkowanie gruntów podatkiem rolnym,*
- *przeliczenie gruntów gospodarstwa rolnego z zastosowaniem nieprawidłowego przelicznika,*
- *opodatkowanie podatkiem od nieruchomości gruntów będących w posiadaniu podatnika prowadzącego działalność gospodarczą stawką dla „gruntów pozostałych”, mimo braku dowodów uzasadniających jej zastosowanie,*
- *opodatkowanie pojazdów podatkiem od środków transportowych na podstawie niekompletnie wypełnionych deklaracji oraz z zastosowaniem nieprawidłowej stawki – str. 42 – 46, 48 – 50 protokołu.*

Sprawdzać przedkładane deklaracje/informacje podatkowe, w celu stwierdzenia ich formalnej poprawności oraz ustalenia stanu faktycznego, w zakresie niezbędnym do stwierdzenia jego zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do przepisów art. 272 pkt 2 i 3 w związku z art. 3 pkt 5 Ordynacji podatkowej.

W razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji/informacji, wzywać podatnika do udzielenia w wyznaczonym terminie niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji/informacji, wskazując przyczyny, ze względu na które dane w nich zawarte podaje się w wątpliwość, stosownie do przepisów art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej.

Grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne niezajęte na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza opodatkowywać podatkiem rolnym, zgodnie z przepisami art. 1 ustawy o podatku rolnym, zaś użytki rolne zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza opodatkowywać podatkiem od nieruchomości, stawką dla gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, w związku z art. 2 ust. 2 i art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Stosując zwolnienie, o którym mowa w przepisach art. 40 ust. 4 w związku z art. 6 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 4 lipca 1991 r. o stosunku Państwa do Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 544) mieć na uwadze, że dotyczy ono podatku od nieruchomości.

Szkoły publiczne i niepubliczne, będące posiadaczami użytków rolnych, opodatkowywać podatkiem rolnym, na podstawie przepisów art. 3 ust. 1 pkt 4 ustawy o podatku rolnym. Podmioty te korzystają ze zwolnienia z tego podatku, na podstawie art. 12 ust. 2 pkt 2 ustawy o podatku rolnym, jeżeli złożą wniosek o zwolnienie, a organ podatkowy – decyzją – udzieli zwolnienia, stosownie do przepisów art. 13d ust. 1 tej ustawy, przy czym zwolnienie stosowane jest od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym złożono wniosek (art. 13d ust. 3 ustawy); w przypadku niezłożenia wniosku, zwolnienie nie może być zastosowane.

Grunty rolne zabudowane, stanowiące gospodarstwo rolne, opodatkowywać podatkiem rolnym z zastosowaniem przeliczników wskazanych w przepisach art. 4 ust. 7 ustawy o podatku rolnym, mając na uwadze pismo Dyrektora Departamentu Podatków Lokalnych z dnia 4 listopada 2015 r. znak PL-LS.833.22.2015 w sprawie sposobu przeliczania użytków rolnych dla potrzeb podatku rolnego, w sytuacji gdy grunty te są oznaczone w ewidencji gruntów i budynków dwuczłonowo.

Grunty będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, opodatkowywać podatkiem od nieruchomości z zastosowaniem stawek dla tych kategorii nieruchomości, zgodnie z przepisami art. 2 ust. 1 pkt 1 oraz art. 1a ust. 1 pkt 3 w związku z art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, mając na uwadze przepisy art. 1a ust. 2a tej ustawy.

Podatników podatku od środków transportowych, którzy w deklaracjach nie podali informacji niezbędnych do zastosowania prawidłowej stawki podatku, wzywać do ich uzupełnienia, w związku z przepisami art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej.

Przy opodatkowaniu pojazdów podatkiem od środków transportowych stosować stawki właściwe dla danego rodzaju pojazdu, w związku z przepisami art. 8 i art. 10 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, mając na uwadze przepisy art. 9 ust. 4 i 4b tej ustawy.

Opodatkować prawidłowo podatników, wskazanych w protokole kontroli, z uwzględnieniem okresu przedawnienia prawa do wymiaru zobowiązania podatkowego i okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, wskazanego w przepisach art. 68 i art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej.

3.1.5. Dokonanie odpisów zaległości z tytułu podatku rolnego pod niewłaściwą datą – str. 52 protokołu.

Odpisu podatku dokonywać pod datą doręczenia stronie wydanej decyzji, stosownie do przepisów § 4 ust. 1 pkt 2 w związku z § 11 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375), mając na uwadze przepisy art. 212 Ordynacji podatkowej.

3.1.6. Niesystematyczne wystawianie tytułów wykonawczych podatnikom posiadającym zaległości podatkowe oraz dłużnikom posiadającym zaległości z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi – str. 56-59, 61-62 protokołu.

Podjąć konsekwentne czynności zmierzające do wszczęcia postępowania egzekucyjnego w stosunku do osób posiadających zaległości podatkowe i dłużników opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w związku z przepisami art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2022 r. poz. 479 z późn. zm.). Po bezskutecznym upływie wyznaczonego w upomnieniu terminu płatności, wystawiać tytuły wykonawcze, mając na uwadze przepisy art. 6 § 1 i art. 26 § 1 tej ustawy oraz przepisy art. 6q § 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1469 z późn. zm.).

Wyjaśnić, czy zaległości z 2018 r. właścicieli nieruchomości wskazanych w protokole kontroli uległy przedawnieniu, mając na uwadze przepisy art. 70 § 1 i § 4 i art. 59 § 1 pkt 9 Ordynacji podatkowej w związku z art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

3.1.7. Niezamieszczanie daty na deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wpływających do Urzędu Gminy – str. 60 protokołu.

Na wpływającej na nośniku papierowym dokumentacji – o charakterze finansowym lub mającym wpływ na gospodarkę finansową gminy – umieszczać pieczęć, zawierającą między innymi datę jej wpływu do Urzędu Gminy, stosownie do przepisów § 42 ust. 2 w związku z przepisami § 7 pkt 6 załącznika Nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. Nr 14 poz. 67 z późn. zm.).

3.1.8. Wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży na nieprawidłowy okres. Niewydanie decyzji stwierdzającej wygaśnięcie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, w sytuacji niewniesienia opłaty dodatkowej – str. 64 - 65 protokołu.

Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży wydawać na czas oznaczony, nie krótszy niż 4 lata, stosownie do art. 18 ust. 9 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151).

Wydawać decyzje stwierdzające wygaśnięcie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, w sytuacji wystąpienia przesłanek wskazanych w przepisach art. 18 ust. 12 pkt 5 cytowanej ustawy w związku z przepisami art. 18 ust. 12b tej ustawy i art. 162 § 1 pkt 1 i § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 z późn. zm.).

3.1.9. Niepobieranie odsetek od nieterminowych wpłat czynszu najmu – str. 66 protokołu.

Od nieterminowych wpłat należności cywilnoprawnych pobierać odsetki za zwłokę w wysokości określonej w umowie, a w przypadku braku uregulowania umownego w wysokości

ustawowej, stosownie do przepisów art. 481 § 1 i 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2023 r. poz. 1610 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

3.2. W zakresie wydatków budżetowych:

3.2.1. Obliczenie ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy z zastosowaniem niewłaściwego współczynnika (co skutkowało jego zaniżeniem o 16,64 zł) – str. 76 protokołu.

Współczynnik służący do ustalenia ekwiwalentu za 1 dzień urlopu ustalać odrębnie w każdym roku kalendarzowym i stosować przy obliczaniu ekwiwalentu, do którego pracownik nabył prawo w ciągu tego roku kalendarzowego, zgodnie z przepisami § 19 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz. U. z 1997 r. Nr 2, poz. 14 z późn. zm.).

3.2.2. Uwzględnienie – w podstawie obliczenia dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2022 r. – jednorazowo wypłaconego dodatku specjalnego (co skutkowało zawyżeniem świadczenia o 70,46 zł) – str. 77 protokołu.

Dodatkowe wynagrodzenie roczne ustalać w wysokości 8,5% sumy wynagrodzenia za pracę otrzymanego przez pracownika w ciągu roku kalendarzowego, za który przysługuje to wynagrodzenie, uwzględniając wynagrodzenie i inne świadczenia ze stosunku pracy przyjmowane do obliczenia ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy, zgodnie z przepisami art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1690), wyłączając z podstawy jego naliczenia jednorazowo wypłacony dodatek specjalny, w związku z przepisami § 6 pkt 1 rozporządzenia w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop.

Wystąpić do pracownika o zwrot nadpłaconej kwoty lub wyegzekwować ją od osoby odpowiedzialnej za nieprawidłowe naliczenie, na podstawie przepisów działu piątego ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 1465).

3.2.3. Wypłacenie pracownikom odbywającym podróż służbową należności z tytułu diet w zawyżonej wysokości (o 38 zł) – str. 82-83 protokołu.

Pracownikom odbywającym podróż służbową należności z tytułu diet ustalać zgodnie z przepisami § 7 rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 2190), w szczególności jeżeli podróż trwa nie dłużej niż dobę i wynosi od 8 do

12 godzin - wypłacać 50% diety, stosownie do przepisów § 7 ust. 2 pkt 1b tego rozporządzenia.

Wystąpić do pracowników o zwrot nadpłaconych kwot lub wyegzekwować je od osoby odpowiedzialnej za nieprawidłowe naliczenie, na podstawie przepisów działu piątego Kodeksu pracy.

3.2.4. Niezweryfikowanie stawki, wskazanej przez wykonawcę usługi odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych w fakturze wystawionej w maju 2021 r., co skutkowało dokonaniem wydatku z tego tytułu według stawki niezgodnej z umową (zaniżonego o 1.051,66 zł) – str. 87-88 protokołu.

Sprawdzać zgodność ustalonych w fakturach wykonawców usług kwot zobowiązań z postanowieniami zawartych umów, w związku z przepisami art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, mając na uwadze przepisy art. 68 ust. 1 tej ustawy.

3.2.5. Przypadki nieterminowego uregulowania zobowiązania – str. 93 protokołu.

Wydatków publicznych dokonywać w terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, zgodnie z przepisami art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

3.2.6. Zawarcie – w dokumentacji kontrolowanych postępowań o udzielenie zamówień publicznych – różniących się informacji w zakresie środków komunikacji zamawiającego z wykonawcami i fakultatywnych przesłanek wykluczenia z postępowania na odbiór i zagospodarowanie odpadów oraz niewskazanie wszystkich obligatoryjnych przesłanek wykluczenia z postępowania na budowę drogi w miejscowości Bereść – str. 100-101, 106-107, 110-111 protokołu.

W specyfikacji warunków zamówienia klasycznego o wartości mniejszej niż progi unijne, zawierać jednoznaczne informacje o środkach komunikacji elektronicznej, przy użyciu których zamawiający będzie komunikował się z wykonawcami oraz wskazywać wszystkie podstawy wykluczenia, o których mowa w art. 108 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1605 z późn. zm.), a także podstawy, o których mowa w art. 109 ust. 1, jeżeli zamawiający je przewiduje, zgodnie z przepisami art. 281 ust. 1 pkt 8 i 15 oraz ust. 2 pkt 1 tej ustawy.

Zapewnić zgodność treści ogłoszenia o zamówieniu z treścią dokumentów zamówienia, oraz wewnętrzną zgodność tych dokumentów w tym zakresie, mając na uwadze, że zawarcie w dokumentacji postępowania różniących się informacji może wprowadzać w błąd wykonawców, a w konsekwencji prowadzić do naruszenia art. 16 pkt 2 cytowanej ustawy.

3.2.7. Nieprawidłowe wskazanie okresu sporządzenia lub wystawienia dokumentów, tj:

- informacji banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej potwierdzającej wysokość posiadanych środków finansowych lub zdolność kredytową wykonawcy, wymaganej w postępowaniach na budowę i na przebudowę dróg gminnych,

- odpisu z właściwego rejestru wymaganego od wykonawców mających siedzibę lub miejsce zamieszkania poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w celu potwierdzenia braku podstaw wykluczenia na podstawie art. 109 ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo zamówień publicznych, w postępowaniu na odbiór i zagospodarowanie odpadów – str. 101, 106, 110 protokołu.

Żądając w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego podmiotowych środków dowodowych na potwierdzenie braku podstaw wykluczenia oraz spełniania warunków udziału w postępowaniu, na podstawie przepisów – w zależności od wartości zamówienia – art. 124 lub art. 273 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, prawidłowo wskazywać okres ich wystawienia, sporządzenia lub aktualności zawartych w nich informacji, wynikający z przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie podmiotowych środków dowodowych oraz innych dokumentów lub oświadczeń, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy (Dz. U. z 2020 r. poz. 2415).

- 3.2.8. *Prowadzenie – w postępowaniu na budowę drogi w miejscowości Bereść – komunikacji zamawiającego z wykonawcami za pomocą środków niewskazanych w ogłoszeniu o zamówieniu – str. 102, 103 protokołu.*

Komunikację w postępowaniu o udzielenie zamówienia prowadzić wyłącznie za pomocą środka komunikacji elektronicznej wskazanego przez zamawiającego w ogłoszeniu wszczynającym postępowanie o udzielenie zamówienia, stosownie do przepisów art. 61 ust. 1 w związku z art. 67 ustawy Prawo zamówień publicznych, mając na uwadze, że:

- komunikacja ustna dopuszczalna jest m.in. w odniesieniu do informacji, które nie są istotne, w szczególności nie dotyczą ogłoszenia o zamówieniu lub dokumentów zamówienia, wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu lub konkursie, potwierdzenia zainteresowania, ofert lub prac konkursowych, o ile jej treść jest udokumentowana, zgodnie z art. 61 ust. 2 tej ustawy,
- możliwość przekazywania za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe (Dz. U. z 2022 r. poz. 896, 1933 i 2042), osobiście lub za pośrednictwem posłańca, dotyczy tylko wniosków, ofert, prac i środków dowodowych składanych przez wykonawców oraz wyłącznie w przypadku odstąpienia przez zamawiającego od wymagania użycia środków komunikacji elektronicznej, z uwagi na wystąpienie jednej z okoliczności, o której mowa w przepisach art. 65 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, zgodnie z jej art. 65 ust. 2.

- 3.2.9. *Nieokreślenie – w umowach na budowę drogi gminnej w miejscowości Bereść oraz na odbiór i zagospodarowanie odpadów – łącznej maksymalnej wysokości kar umownych, których mogą dochodzić strony – str. 104, 108 protokołu.*

W umowie w sprawie zamówienia publicznego zawierać postanowienia określające łączną maksymalną wysokość kar umownych, których mogą dochodzić strony, stosownie do przepisów art. 436 pkt 3 ustawy Prawo zamówień publicznych.

3.2.10. Nieterminowe zamieszczenie – w Biuletynie Zamówień Publicznych – ogłoszenia o wykonaniu umowy (na budowę drogi w miejscowości Bereść) i ogłoszenia o wyniku postępowania (na odbiór i zagospodarowanie odpadów oraz na przebudowę drogi gminnej – str. 104, 106, 110 protokołu.

Ogłoszenie o wyniku postępowania o udzielenie zamówienia klasycznego o wartości mniejszej niż progi unijne zamieszczać w Biuletynie Zamówień Publicznych nie później niż w terminie 30 dni od dnia zakończenia postępowania o udzielenie zamówienia, a ogłoszenie o wykonaniu umowy – nie później niż w terminie 30 dni od wykonania umowy, stosownie do przepisów – odpowiednio – art. 309 ust. 1 i art. 448 ustawy Prawo zamówień publicznych.

3.2.11. Ustalenie wartości zamówienia – na odbiór i zagospodarowanie odpadów – wraz z podatkiem od towarów i usług – str. 105 protokołu.

Wartość zamówienia ustalać z należytą starannością, na podstawie całkowitego szacunkowego wynagrodzenie wykonawcy, bez podatku od towarów i usług, stosownie do przepisów art. 28 ustawy – Prawo zamówień publicznych.

3.2.12. Niewskazanie – w dokumentach zamówienia na odbiór i zagospodarowanie odpadów – powodów niedokonania podziału zamówienia na części – str. 106 protokołu.

W dokumentach zamówienia wskazywać powody niedokonania podziału zamówienia na części, stosownie do przepisów art. 91 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych.

3.2.13. Wskazanie – w ogłoszeniu o zamówieniu na odbiór i zagospodarowanie odpadów – wymaganych od wykonawców dokumentów nieodpowiadających treści danej rubryki ogłoszenia, w tym – jako podmiotowego środka dowodowego – oświadczenia wstępnego, o którym mowa w art. 125 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych – str. 107 protokołu.

W ogłoszeniu o zamówieniu o wartości mniejszej niż progi unijne zawierać odpowiednie informacje, zgodnie z zakresem określonym w załączniku Nr 1 do rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2439), w tym w wykazie wymaganych od wykonawców podmiotowych środków dowodowych, nie wskazywać oświadczenia, o którym mowa w art. 125 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, w związku z przepisami art. 7 pkt 17 tej ustawy.

3.2.14. Niewezwanie w postępowaniach o udzielenie zamówień na:

- odbiór i zagospodarowanie odpadów – wykonawcy, którego oferta została oceniona najwyżej - do uzupełnienia dokumentu potwierdzającego spełnianie warunku udziału w postępowaniu,*
- przebudowę drogi gminnej – wykonawców, którzy wraz z ofertami złożyli niekompletne oświadczenie wstępne – do ich uzupełnienia – str. 107-108, 111 protokołu.*

Wykonawców, którzy nie złożyli oświadczenia, o którym mowa w art. 125 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, podmiotowych środków dowodowych, innych dokumentów lub oświadczeń składanych w postępowaniu lub są one niekompletne lub zawierają błędy, wzywać – odpowiednio – do ich złożenia, poprawienia lub uzupełnienia w wyznaczonym terminie, chyba że wnioszek o dopuszczenie do udziału w postępowaniu albo oferta wykonawcy podlegają odrzuceniu bez względu na ich złożenie, uzupełnienie lub poprawienie lub zachodzą przesłanki unieważnienia postępowania, stosownie do przepisów art. 128 ust. 1 w związku z art. 266 tej ustawy.

Wykonawcę, którego oferta – w postępowaniu o udzielenie zamówienia klasycznego o wartości mniejszej niż progi unijne – została najwyżej oceniona, wzywać do złożenia w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż 5 dni od dnia wezwania, wszystkich podmiotowych środków dowodowych, aktualnych na dzień ich złożenia, wymaganych w ogłoszeniu o zamówieniu lub dokumentach zamówienia, zgodnie z przepisami powołanej art. 274 ust. 1 ustawy.

4. W zakresie gospodarki mieniem:

4.1. Niesporządzenie wykazów nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę i najem oraz niezamieszczenie w sporządzonych wykazach informacji o oznaczeniu nieruchomości według księgi wieczystej – str. 125 protokołu.

Sporządzać i podawać do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę i najem, stosownie do przepisów art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2023 r. poz. 344 z późn. zm.), z uwzględnieniem art. 35 ust. 1 b ustawy, zamieszczając w nim odpowiednie informacje wymagane przepisami art. 35 ust. 2 tej ustawy.

Ponadto, w związku ze stwierdzeniem w trakcie kontroli, że roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2022 i 2023 rok Rada Gminy Grabowiec przyjęła uchwałami - odpowiednio - Nr XXXV/184/2022 z dnia 21 stycznia 2022 r. i Nr XLVII/262/2022 z dnia 9 grudnia 2022 r., zwracam uwagę, że zgodnie z przepisami art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571), program ten winien być uchwalany do dnia 30 listopada roku poprzedzającego okres jego obowiązywania – str. 7 protokołu.

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl), w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Rada Gminy Grabowiec